

Het nieuwe pensioenstelsel in zicht Het einde van de rekenrente?

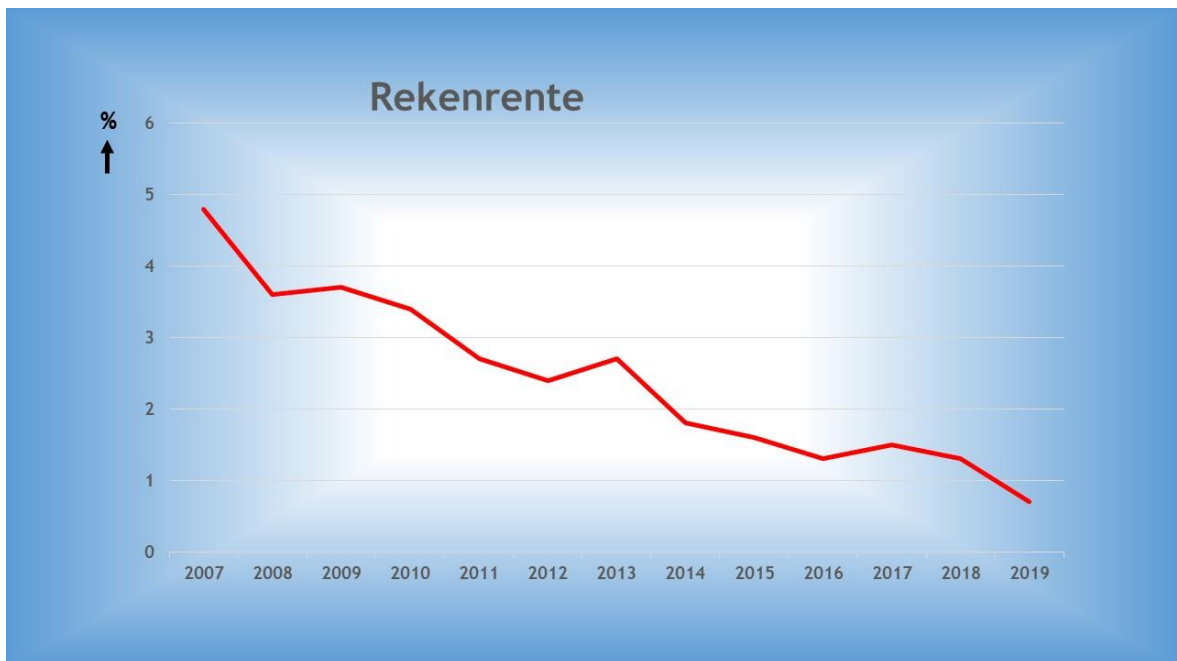
door **Harrie Wijnans**

De dekkingsgraad is een beoordeling of een pensioenfonds voldoende middelen in kas heeft. Een pensioenfonds doet dat door de pensioenverplichtingen van vandaag en de contante waarde daarvan, berekend op de wijze zoals Marius dat eerder uitgelegd heeft, te vergelijken met de middelen die het fonds in kas heeft. Beiden gemeten naar vandaag en alleen geldend voor die pensioenen waarvoor premie is betaald.

Is de dekkingsgraad 100% dan heeft een pensioenfonds precies voldoende middelen in kas om aan haar pensioenverplichtingen in de toekomst te voldoen.

Is de dekkingsgraad hoger dan 100%, dan is er meer geld in kas dan vandaag nodig is. En dan kan een pensioenfonds overwegen om te indexeren, dus om de pensioenuitkeringen aan te passen, aan de gestegen kosten voor levensonderhoud.

Indexeren kan niet zomaar; indexeren is gebonden aan strikte, wettelijke voorwaarden die iets zeggen over de vereiste hoogte van de dekkingsgraad.

In de laatste jaren is de rekenrente alsmaar lager geworden, aan de andere kant zie je hoge rendementen. Dus eigenlijk zou je verwachten dat er aangepast kan worden; toch is dat niet het geval. Dat is namelijk zo omdat:

het negatieve effect van de lage rekenrente op de dekkingsgraad vele malen groter is dan het positieve effect van het behaalde rendement.

Dat wringt en de overheid en de sociale partners realiseren zich dat zoiets niet meer valt uit te leggen. Dit was mede een reden om naar een nieuw pensioenstelsel te gaan; in het nieuwe pensioenstelsel gaat dit dan ook deels veranderen.

Wet vernieuwing pensioenstelsel

De invoering van het nieuwe pensioenstelsel zal tot 1 januari 2026 duren. Als ons fonds besluit met de huidige pensioenen mee te gaan doen in het nieuwe stelsel, dan mag het fonds in de tussenliggende periode (dus tot 1 januari 2026) soepelere indexatie regels toepassen.

Noot: Minister Koolmees van Sociale Zaken heeft aangekondigd dat de nieuwe pensioenwet minimaal een jaar later ingaat dan eerder voorzien. Hierdoor krijgen pensioenfondsen de gelegenheid om het bijbehorende nieuwe pensioenstelsel ook een jaar later in te laten gaan: in 2027.

Die soepelere indexatie regels betekenen echter nog niet voor ons pensioenfonds dat er geïndexeerd kan worden.

Daarnaast zal de overheid in de tussenliggende periode er ook voor zorgen dat er geen impopulaire maatregelen worden getroffen, zoals pensioenkortingen. Dat allemaal om de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel te stimuleren.

Indexatie zal voor ons pensioenfonds moeilijk zijn.

Dat was moeilijk met de rekenrente. Maar in het nieuwe pensioenstelsel zal niet meer gerekend worden met de rekenrente, maar met een zogenaamd projectierendement. Het projectierendement is in feite een voorspelling op basis van de rendementen (beleggingsopbrengsten) uit het verleden.

Dat projectierendement is vastgesteld op 1,5%; het werkelijke percentage zal van fonds tot fonds verschillen.

Dat is een enorm verschil met het huidige stelsel.

In het huidige stelsel zou de dekkingsgraad hierdoor in één klap met ca. 17

procentpunten stijgen van 100% naar 117%. En dat zou de indruk wekken dat we kunnen gaan indexeren.

De afgelopen jaren is de dekkingsgraad van ons pensioenfonds steeds verder gedaald. Gelukkig is ons fonds niet in de situatie terecht gekomen dat de pensioenen gekort moesten worden. Dat is bij diverse andere pensioenfondsen wel gebeurd.

Ofschoon die kortingsgrens wel een aantal malen benaderd werd. De regels van de overheid schrijven voor, dat een pensioenfonds de pensioenuitkeringen moet verlagen, zodra de dekkingsgraad lager is dan 90%.

Gelukkig is de dekkingsgraad langzamerhand weer wat gestegen. Eind 2020 bedroeg de dekkingsgraad bij het pensioenfonds PDN 99,7%. Die is gestegen tot 106,8% einde maart 2021. Dit voornamelijk dankzij de recent gestegen rekenrente.

Wat ons de komende vijf jaren te wachten staat, valt niet te voorspellen. De economische ontwikkelingen zijn bepalend voor de rekenrente. Wij wagen ons dus niet aan een voorspelling. Een ding kunnen we wel stellen; zo lang de dekkingsgraad niet wezenlijk stijgt, zal er geen ruimte zijn voor aanpassing van de pensioenen in lijn met de gestegen kosten voor levensonderhoud.

En dat terwijl de laatste volledige aanpassing van onze pensioenen heeft plaatsgevonden in 2006. De totale indexatie-achterstand inmiddels is opgelopen tot 19%.

Anders gezegd: om de gestegen kosten van levensonderhoud vanaf 2006 te compenseren, zouden de pensioenuitkeringen 19% hoger moeten zijn.

De gepensioneerden hebben daardoor een pensioenuitkering van zo'n 1½ jaren gemist. Ook de gewezen deelnemers (slapers) en de actieven hebben een soortgelijke indexatie achterstand, maar zij merken die achterstand nog niet in hun portemonnee. De kans dat de gemiste indexatie-achterstand voor de gepensioneerden ooit zal worden gecompenseerd, is nihil.

De VDP blijft zich inzetten voor indexering en zal in het nieuwe pensioenstelsel waarborgen vragen om indexatie in de toekomst mogelijk te kunnen maken.

*Vereniging voor pensioengerechtigden
van het Pensioenfonds DSM Nederland*

Uw steun helpt ons ...
www.vdpdsm.nl/lid-worden